USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU (EU) 2022/298

ze dne 21. října 2021

obsahující připomínky, které jsou nedílnou součástí rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu Evropské agentury pro pohraniční a pobřežní stráž na rozpočtový rok 2019

EVROPSKÝ PARLAMENT,

— s ohledem na své rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu Evropské agentury pro pohraniční a pobřežní stráž na rozpočtový rok 2019,

— s ohledem na zprávu o vyšetřování agentury Frontex k získání informací o údajném porušování základních práv, kterou vypracoval Výbor Evropského parlamentu pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci,

— s ohledem na článek 100 a přílohu V jednacího řádu,

— s ohledem na stanovisko Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci,

— s ohledem na druhou zprávu Výboru pro rozpočtovou kontrolu (A9-0270/2021),

A. vzhledem k tomu, že všechny subjekty, kanceláře a agentury Unie by měly být transparentní a plně se zodpovídat občanům Unie za prostředky, které jim byly svěřeny;

B. vzhledem k tomu, že úloha Parlamentu při udělování absolutoria za plnění rozpočtu je vymezena ve Smlouvě o fungování Evropské unie (SFEU), v nařízení (EU, Euratom) 2018/1046 ([1]) a v nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2019/715 ([2]);

1. zdůrazňuje, že při plnění rozpočtu Unie je důležité počínat si odpovědně a transparentně;

2. připomíná úlohu Parlamentu v postupu udělování absolutoria, jak ji upravuje SFEU, nařízení (EU, Euratom) 2018/1046 a jednací řád Parlamentu;

3. připomíná, že dne 28. dubna 2021 přijal Parlament rozhodnutí (EU, Euratom) 2021/1613 ([3]), v němž odkládá rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu Evropské agentury pro pohraniční a pobřežní stráž (dále jen „agentury“) na rozpočtový rok 2019; vyzývá agenturu, aby orgánu příslušnému k udělení absolutoria pravidelně podávala zprávy o opatřeních přijatých k provedení doporučení uvedených v usnesení (EU) 2021/1615 ([4]); vyzývá agenturu, aby tyto zprávy předkládala čtvrtletně na žádost orgánu příslušného k udělení absolutoria;

4. bere na vědomí, že agentura připravila počáteční plán kontinuity činností a že v době, kdy agentura odpovídala, probíhalo konečné dolaďování tohoto plánu s tím, že měl být přijat do konce druhého čtvrtletí roku 2021; vyzývá agenturu, aby o stavu provádění plánu kontinuity činností informovala orgán příslušný k udělení absolutoria;

5. vítá pokračující úsilí agentury o vytvoření registru všech dokumentů, které agentura vytváří, v souladu s její transformací a digitalizací; oceňuje, že agentura aktivně zveřejnila klíčové dokumenty na svých internetových stránkách a zpřístupnila je formou registru pro přístup veřejnosti k dokumentům; vyzývá agenturu, aby přístup veřejnosti k dokumentům nadále zlepšovala a aby v budoucnu nedávala k úhradě mnohdy nepřiměřené náklady na externí právníky žadatelům v soudních sporech týkajících se žádostí o přístup k informacím; v této souvislosti

([1]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 ze dne 18. července 2018, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie, mění nařízení (EU) č. 1296/2013, (EU) č. 1301/2013, (EU) č. 1303/2013, (EU) č. 1304/2013, (EU) č. 1309/2013, (EU) č. 1316/2013, (EU) č. 223/2014, (EU) č. 283/2014 a rozhodnutí č. 541/2014/EU a zrušuje nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012 (Úř. věst. L 193, 30.7.2018, s. 1).

([2]) Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2019/715 ze dne 18. prosince 2018 o rámcovém finančním nařízení pro subjekty zřízené podle SFEU a Smlouvy o Euratomu a uvedené v článku 70 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 (Úř. věst. L 122, 10.5.2019, s. 1).

([3]) Rozhodnutí Evropského parlamentu (EU, Euratom) 2021/1613 ze dne 28. dubna 2021 o udělení absolutoria za plnění rozpočtu Evropské agentury pro pohraniční a pobřežní stráž na rozpočtový rok 2019 (Úř. věst. L 340, 24.9.2021, s. 324).

([4]) Usnesení Evropského Parlamentu (EU) 2021/1615 ze dne 29. dubna 2021 obsahující připomínky, které jsou nedílnou součástí rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu Evropské agentury pro pohraniční a pobřežní stráž na rozpočtový rok 2019 (Úř. věst. L 340, 24.9.2021, s. 328).

připomíná, že se v usnesení (EU) 2021/1615 agentura vyzývá, aby stáhla svůj požadavek na proplacení soudních poplatků ve věci T-31/18 projednávané Tribunálem; konstatuje, že Tribunál výši právních poplatků oproti původním požadavkům agentury snížil; připomíná agentuře, aby jednala v souladu se zásadou řádného finančního řízení, a to jak pokud jde o plnění soudních příkazů, tak o to, aby tyto případy nesvěřovala externím právníkům; vyzývá agenturu, aby se vyvarovala nepřiměřeně vysokých soudních nákladů a zajistila, že jejich proplácení zůstane v budoucnu v přijatelných mezích;

6. připomíná závěry stanoviska Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci ze dne 25. února 2021, které vedly k rozhodnutí odložit udělení absolutoria za plnění rozpočtu agentury na rozpočtový rok 2019 „do doby, než agentura tyto skutečnosti řádně prošetří a informuje o nich a než skončí vyšetřování úřadu OLAF"; zdůrazňuje, že odložením udělení absolutoria poskytl Parlament agentuře dalších šest měsíců na to, aby reagovala v jednotlivých záležitostech, které byly uvedeny v usnesení (EU) 2021/1615;

Problémy s výdaji zjištěné Účetním dvorem

7. připomíná zjištění Účetního dvora týkající se dohod o financování operačních činností, totiž že náhrady výdajů souvisejících s vybavením stále vycházely ze skutečných nákladů, a související problém chybějících podkladů, jako jsou faktury; připomíná, že tento problém byl zjištěn již při procesu udělování absolutoria za rok 2018, kdy Účetní dvůr doporučil použít přístup založený na jednotkových nákladech; konstatuje, že používání jednotkových nákladů je možností, jak zjednodušeně vykazovat náklady, kdy je cena za používání těžkého technického vybavení stanovena na základě předem stanovené metodiky, čímž se řeší problémy spojené s proplácením skutečných nákladů; vítá skutečnost, že agentura testovala používání jednotkových nákladů u těžkého technického vybavení se dvěma členskými státy; konstatuje, že pilotní projekty týkající se těžkého technického vybavení odhalily, že jednotkový přístup zvýšil celkové náklady, a vyjadřuje politování nad tím, že agentura dospěla k závěru, že v případě těžkého vybavení není proplácení nákladů jednotkově proveditelné; vyjadřuje politování nad tím, že problém chybějících podkladů není tímto vyřešen, a připomíná agentuře, aby neschvalovala proplacení nákladů u žádostí, které nejsou podloženy fakturami; vyzývá agenturu a Komisi, aby přezkoumaly doporučení Účetního dvora a projednaly s Účetním dvorem výsledky pilotních projektů, pokud jde o používání jednotkových nákladů u těžkého technického vybavení s cílem zjistit, jak lze problém chybějících podkladů vyřešit; připomíná agentuře a Komisi, že obecně je třeba se vyhnout zbytečné byrokratické zátěži;

8. bere na vědomí odpověď agentury adresovanou orgánu příslušnému pro udělení absolutoria týkající se přezkumu jejích mechanismů placení stavebních prací a výzvu k zajištění dodržování zásad řádného finančního řízení; bere na vědomí, že agentura oznámila, že v rámci celého postupu schvalování finančních transakcí byl zaveden mechanismus, který má zabránit tomu, že budou prováděny předběžné platby bez kontroly; všímá si, že agentura oznámila, že všichni projektoví manažeři a osoby zapojené do operačních a finančních procesů v rámci ústředí agentury, byli instruováni, aby takové platby neschvalovali a nezahajovali, a že finanční ověřovatelé byli instruováni, aby takové platby předběžného financování odmítli a doporučili je odmítnout i schvalujícím osobám;

Zvláštní zpráva Účetního dvora č. 08/2021 „Podpora pro správu vnějších hranic poskytovaná agenturou Frontex: zatím není dostatečně účinná"

9. se znepokojením bere na vědomí zjištění Účetního dvora v jeho zvláštní zprávě č. 08/2021 nazvané „Podpora pro správu vnějších hranic poskytovaná agenturou Frontex: zatím není dostatečně účinná" ([5]); poukazuje na to, že audit se týkal období od konce roku 2016, kdy vstoupil v platnost nový mandát agentury podle nařízení (EU) 2016/1624 ([6]), do konce roku 2020, a zahrnoval tudíž celý rok 2019, za něž má být aktuálně uděleno absolutorium, ale nezohledňoval některé nedávné kroky agentury za účelem plnění jejího mandátu; bere na vědomí, že do zvláštní zprávy Účetního dvora nebyla zahrnuta analýza dodržování základních práv ze strany agentury, neboť by to z hlediska složitosti této záležitosti vyžadovalo zvláštní audit; žádá Účetní dvůr, aby v budoucnosti takovýto zvláštní audit uskutečnil;

([5]) https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR21_08/SR_Frontex_CS.pdf

([6]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1624 ze dne 14. září 2016 o Evropské pohraniční a pobřežní stráži a o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/399 a zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 863/2007, nařízení Rady (ES) č. 2007/2004 a rozhodnutí Rady 2005/267/ES (Úř. věst. L 251, 16.9.2016, s. 1).

10. se znepokojením konstatuje, že Účetní dvůr ve své zvláštní zprávě č. 08/2021 odhalil několik nedostatků týkajících se hlavních činností agentury, jejichž soupis Účetní dvůr poskytl, konkrétně pokud jde o monitorování situace, analýzu rizik, hodnocení zranitelnosti, společné operace a zásahy rychlé reakce na hranicích, návratové operace a odbornou přípravu pracovníků agentury, a také zjistil, že chybí posouzení potřeb a dopadů před exponenciálním zvýšením výdajů agentury; vyjadřuje rovněž znepokojení nad tím, že agentura nepřijala veškerá opatření nezbytná k tomu, aby přizpůsobila svou organizaci tak, aby v plné míře mohla provádět svůj mandát podle nařízení (EU) 2016/1624; dále konstatuje, že Účetní dvůr upozornil na významná rizika spojená s mandátem agentury podle nařízení (EU) 2019/1896 ([7]); připomíná, že mandáty agentury z roku 2016 a 2019 se částečně překrývají, což možná mělo dopad na jejich výkon, jak zjistil Účetní dvůr;

11. konstatuje, že pouhé dva roky po vstupu nařízení (EU) 2016/1624 v platnost předložila Komise o agentuře návrh nového nařízení, aniž by bylo provedeno posouzení dopadů takových nových právních předpisů; vyzývá Komisi a agenturu, aby urychleně nalezly vhodné řešení, které zajistí řádné a včasné provádění mandátu agentury podle nařízení (EU) 2019/1896, a naléhavě vyzývá Komisi a Účetní dvůr, aby pravidelně posuzovaly výsledky agentury a členských států s cílem určit oblasti, v nichž je třeba dosáhnout zlepšení, a to i pokud jde příslušný právní základ pro činnost agentury, a také s ohledem na dosažené výsledky a dopady;

12. se znepokojením bere na vědomí závěr Účetního dvora, že agentura při podávání operačních zpráv neposkytuje rozhodovacím orgánům dostatečné informace, neboť v nich chybí informace o skutečných nákladech a výkonnosti;

13. se znepokojením bere na vědomí závěr Účetního dvora, že ačkoli byl zaveden funkční rámec pro výměnu informací, který má poskytovat údaje týkající se stavu migrace na vnějších hranicích a podporu řízení nedovoleného přistěhovalectví, nefungoval dostatečně dobře na to, aby o situaci na vnějších hranicích Unie poskytoval přesné, úplné a aktuální informace; lituje, že dosud nebyl vytvořen odpovídající rámec pro výměnu informací o přeshraniční trestné činnosti, což ovlivňuje schopnost agentury a členských států rychle reagovat na veškeré zjištěné hrozby; konstatuje, že agentura včas poskytuje relevantní informace o migraci na vnějších hranicích a o konkrétních událostech; je však znepokojen závažnými nedostatky, jež narušují úplný přehled o situaci na vnějších hranicích Unie, jako je nedostatek informací, chybějící technické normy ohledně vybavení pro kontrolu hranic, absence společného katalogu pro oznamování přeshraniční trestné činnosti a informací v téměř reálném čase o situaci na vzdušných hranicích Unie a zpoždění při aktualizaci modelu společné integrované analýzy rizik; zdůrazňuje, že posledně uvedené připomínky nelze přičítat na vrub výhradně agentuře, ale je třeba je řešit společně s členskými státy a Komisí, zejména pokud jde o společný model integrované analýzy rizik, neboť mezi členskými státy existují významné rozdíly, pokud jde o četnost, formát, údaje nebo definování případů; opakuje výzvu orgánu příslušného k udělení absolutoria uvedenou v usnesení (EU) 2021/1615, aby agentura zlepšila monitorování a podávání zpráv o situaci a incidentech na hranicích Unie, a to i v souvislosti s možným porušováním lidských práv;

14. bere na vědomí závěr Účetního dvora, že do nařízení (EU) č. 1052/2013 ([8]) nebyly zahrnuty všechny příslušné orgány (například celní orgány);

15. bere na vědomí závěr Účetního dvora, že nařízení (EU) 2019/1896 zavedlo další významné požadavky na členské státy ohledně podávání zpráv, které zahrnují automatické předávání údajů z členských států do databáze Eurosuru; bere na vědomí prohlášení členských států, že přímé zapojení agentury do tohoto automatického předávání dosud není zjevné;

16. je znepokojen zjištěním Účetního dvora, že agentura neposkytla adekvátní informace o dopadu nebo nákladech svých činností a že agentura neprovedla důkladné hodnocení společných operací, nevysvětlila žádnou odchylku ani neurčila dopad případných nedostatků ve zdrojích a neposkytla informace o skutečných nákladech svých společných operací; zdůrazňuje, že agentura je povinna poskytovat odpovídající informace o dopadech a nákladech svých činností, aby byla zajištěna transparentnost a odpovědnost;

([7]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1896 ze dne 13. listopadu 2019 o Evropské pohraniční a pobřežní stráži a o zrušení nařízení (EU) č. 1052/2013 a (EU) 2016/1624 (Úř. věst. L 295, 14.11.2019, s. 1).

([8]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1052/2013 ze dne 22. října 2013, kterým se zřizuje Evropský systém ostrahy hranic (Eurosur) (Úř. věst. L 295, 6.11.2013, s. 11).

Podmíněnost

17. bere na vědomí, že Komise a agentura přijaly nebo částečně přijaly všechna doporučení Účetního dvora; vyzývá agenturu, aby se komplexně a včas doporučeními Účetního dvora zabývala a provedla je a podala orgánu příslušnému k udělení absolutoria zprávu o pokroku při jejich provádění; vyzývá rozpočtový orgán, aby zařadil část rozpočtových prostředků agentury na rok 2022 do rezervy, která bude uvolněna, budou-li splněny tyto podmínky:

   a) bude přijato zbývajících 20 osob pověřených sledováním základních práv v platové třídě AD v souladu s článkem 110 nařízení (EU) 2019/1896;

   b) budou přijati tři zástupci výkonného ředitele v souladu s článkem 107 nařízení (EU) 2019/1896;

   c) správní rada agentury přijme podrobný postup pro provádění článku 46 nařízení (EU) 2019/1896;

   d) bude předložen mechanismus hlášení závažných incidentů upravený v souladu s doporučeními pracovní skupiny pro základní práva a právní aspekty operací v Egejském moři;

   e) bude vytvořen plně funkční systém monitorování základních práv v souladu s článkem 110 nařízení (EU) 2019/1896;

   f) bude úspěšně provedeno doporučení č. 5 obsažené ve zvláštní zprávě Účetního dvora č. 08/2021 (časový rámec: do konce roku 2021);

   g) operace agentury na podporu návratových operací z Maďarska se pozastaví, dokud rozhodnutí o navrácení vydaná maďarskými orgány nebudou v souladu se směrnicí o navracení a s Listinou základních práv Evropské unie, jak je uvedeno v závěrech Soudního dvora Evropské unie ([9]);

   vyzývá rozpočtový orgán, aby posoudil pokrok při plnění těchto podmínek a vyslal za tímto účelem do agentury v roce 2022 zjišťovací misi, jíž se zúčastní členové parlamentního Výboru pro rozpočtovou kontrolu; domnívá se, že nesplnění těchto podmínek zvyšuje riziko zamítnutí udělení absolutoria za rozpočtový rok 2020; dále se domnívá, že v souladu s dohodou, jíž bylo dosaženo při posledním rozpočtovém dohodovacím řízení, by Komise měla nad agenturami vykonávat zásadnější kontrolu; vyzývá proto Komisi a agenturu, aby vysvětlily, jak budou zjištěné nedostatky, mimo jiné pokud jde o nábor zaměstnanců a zadávání veřejných zakázek, řešeny v rozpočtu na rok 2022;

Probíhající vyšetřování úřadu OLAF

18. připomíná, že Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF) potvrdil, že vede vyšetřování, které se týká agentury; znovu agenturu vyzývá, aby s úřadem OLAF plně spolupracovala a aby orgán příslušný k udělení absolutoria informovala o veškerém vývoji;

19. připomíná, že na zasedání parlamentního Výboru pro rozpočtovou kontrolu dne 1. září 2021 zástupce generálního ředitele Generálního ředitelství pro migraci a vnitřní věci Komise uvedl, že všechna šetření byla ukončena a že žádné z nich nevedlo k závěru, že by existovaly stopy nesprávného rozpočtového nebo finančního řízení nebo porušování základních práv nebo že by agentura odmítla plnit povinnosti vyplývající z příslušného nařízení;

Transparentnost

20. připomíná obavy, které vyjádřil Parlament v souvislosti se schůzkami, které agentura v roce 2018 a 2019 uspořádala se zástupci průmyslových odvětví, jež jsou pro činnost agentury relevantní, neboť většina těchto zástupců není uvedena v rejstříku transparentnosti Unie; poukazuje na článek 118 nařízení (EU) 2019/1896, který stanoví, že agentura musí zajistit transparentní lobbování vytvořením rejstříku transparentnosti a zveřejňováním všech schůzek se zúčastněnými třetími stranami; vítá rozhodnutí výkonného ředitele agentury o rejstříku transparentnosti agentury ze dne 5. května 2021; vyzývá agenturu, aby orgánu příslušnému k udělení absolutoria pravidelně podávala zprávy o provádění a využívání tohoto nástroje;

([9]) Rozsudek ze dne 17. prosince 2020, Komise v. Maďarsko, C-808/18, ECLI:EU:C:2020:1029.

21. konstatuje, že agentura má povinnost zajistit proaktivní transparentnost, jak je uvedeno v čl. 114 odst. 2 nařízení (EU) 2019/1896; konstatuje, že tento článek rovněž stanoví, že tato transparentnost má své meze, neboť musí být zajištěna, aniž by byly odhaleny provozní informace, které by v případě zveřejnění ohrozily dosažení cílů operací; bere na vědomí, že agentura nemůže zveřejnit osobní údaje v rozporu s právním základem pro zpracování osobních údajů, jak stanoví článek 5 nařízení (EU) 2016/679 ([10]); vyzývá Komisi, aby zajistila závazná pravidla pro ochranu informací a údajů;

22. zdůrazňuje, že transparentnost je obecným pravidlem, které platí pro agenturu, Komisi a organizace v poradním fóru jako předpoklad vzájemné důvěry a dobré spolupráce;

Dodržování základních práv

23. připomíná, že Výbor Evropského parlamentu pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci ustavil pracovní skupinu pro kontrolu agentury Frontex (FSWG); konstatuje, že pracovní skupina FSWG zveřejnila dne 14. července 2021 svou zprávu o šetření agentury Frontex v souvislosti s údajným porušováním základních práv, jejímž cílem bylo shromáždit „veškeré relevantní informace a důkazy týkající se údajných porušení základních práv, na nichž se agentura podílela, o nichž věděla nebo které neřešila, vnitřního řízení, postupů pro podávání zpráv a vyřizování stížností"; konstatuje, že pracovní skupina FSWG „nenašla přesvědčivé důkazy o přímém provádění odsunů nebo hromadných vyhoštěních agenturou Frontex v případech závažných incidentů, které mohla pracovní skupina FSWG přezkoumat**";** připomíná, že pracovní skupina FSWG dospěla k závěru, že agentura „měla důkazy podporující tvrzení o porušování základních práv v členských státech, s nimiž prováděla společnou operaci, ale neřešila tato porušení rychle, ostražitě a účinně, ani neprováděla následná opatření" a že „v důsledku toho agentura Frontex nezabránila těmto porušením, ani nesnížila riziko budoucích porušení základních práv"; současně připomíná, že pracovní skupina FSWEG také zjistila nedostatky v rámci spolupráce s členskými státy, které mohou bránit plnění povinností agentury v oblasti základních práv, a zdůraznila odpovědnost členských států a Komise, a to i nad rámec jejich úlohy ve správní radě; všímá si zejména rozdělení odpovědnosti mezi agenturu a členské státy v souvislosti se základními právy; bere na vědomí omezení, jimž agentura čelí v praxi s ohledem na to, že může zkoumat dodržování základních práv pouze v souvislosti s majetkem financovaným nebo spolufinancovaným agenturou; zdůrazňuje, že zaměstnanci agentury potřebují právní jasnost, zejména během vysoce rizikových misí na moři, a že Komise a členské státy musí zajistit právní normy a jasnost ohledně provádění nařízení (EU) 2019/1896, pokud jde o různé situace během misí; konstatuje, že pracovní skupina FSWG při svém šetření zjistila, že výkonný ředitel ignoroval doporučení a upozornění, které bývalý úředník pro otázky základních práv poskytoval po dobu čtyř let ([11]), zejména pokud jde o operace agentury v Maďarsku; vyzývá agenturu, aby Parlamentu předložila podrobnou zprávu o svých plánech na provádění doporučení pracovní skupiny FSGW a o dosaženém pokroku;

24. konstatuje, že „pracovní skupina FSWG je toho názoru, že správní rada měla hrát mnohem aktivnější roli, pokud jde o uznání závažného rizika porušování základních práv a přijetí opatření, která by zajistila, že Frontex splní své negativní i pozitivní povinnosti v oblasti základních práv, jak je uvedeno v nařízení"; konstatuje, že pracovní skupina FSWG vítá nové interní postupy a pravidla, které agentura Frontex vypracovala v posledních měsících s cílem dodržovat nařízení (EU) 2019/1896, „ale naléhavě vyzývá oba subjekty, aby dále zlepšily dodržování základních práv ze strany agentury tím, že přehodnotí její vnitřní struktury a komunikaci a také spolupráci s hostitelskými členskými státy"; konstatuje, že pracovní skupin FSWG „poukazuje na odpovědnost členských států a Komise, a to i nad rámec jejich role ve správní radě";

([10]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) (Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 1).

([11]) Zpráva o zjišťovacím vyšetřování agentury Frontex týkajícím se údajného porušování základních práv, bod 3 písm. D, Úloha výkonného ředitele, doporučení uvádí, že: „ Pracovní skupina FSWG vyjadřuje hluboké politování nad tím, že výkonný ředitel nereagoval na četná vyjádření obav, doporučení, stanoviska nebo připomínky, které úředník pro otázky základních práv předkládal v průběhu čtyř let, ani v souvislosti s nimi nepřijal navazující opatření."

25. zdůrazňuje, že poslanci měli přístup k informacím, které vedly FSWG k závěru o „nedostatečné spolupráci výkonného ředitele při zajišťování souladu s některými ustanoveními nařízení o Evropské pohraniční a pobřežní stráži, zejména pokud jde o základní práva“; skupina FSWG rovněž vyjádřila politování nad „jeho opakovaným odmítnutím provést doporučení Komise, aby zajistil soulad s nově přijatým nařízením“;

Šetření evropské veřejné ochránkyně práv

26. bere na vědomí závěry strategického šetření evropské veřejné ochránkyně práv týkajícího se mechanismu agentury pro podávání a vyřizování stížností v souvislosti s údajným porušováním základních práv OI/5/2020/MHZ; konstatuje, že evropská veřejná ochránkyně práv rozhodla, že v této věci nepodnikne žádné další kroky; konstatuje, že veřejná ochránkyně práv zjistila ve fungování mechanismu pro podávání stížností nedostatky, které mohou jednotlivcům ztěžovat oznamování údajných porušení základních práv a úsilí o nápravu; konstatuje, že veřejná ochránkyně práv zjistila, že v agentuře došlo ke zpoždění při provádění nových povinností týkající se této záležitosti; bere na vědomí závazek agentury zabývat se oblastmi, v nichž evropská veřejná ochránkyně práv doporučila zlepšení;

27. je znepokojen zjištěním skupiny FSWG, že úředník pro otázky základních práv a poradní fórum často nebyli od počátku zapojeni do vypracovávání pravidel, postupů a strategií v záležitostech týkajících se základních práv, jakož i skutečností, že správní rada a výkonný ředitel dostatečně nezohledňovali stanoviska a doporučení úředníka pro otázky základních práv a poradního fóra; vyzývá agenturu, aby od samého počátku plně a aktivně zapojovala úředníka pro otázky základních práv a poradní fórum do všech příslušných procesů; žádá výkonného ředitele, aby revidoval svůj vztah s úředníkem pro otázky základních práv a poradním fórem a včas zohlednil všechna jejich doporučení; naléhavě vyzývá agenturu, aby plně provedla doporučení skupiny FSWG a podala orgánu příslušnému k udělení absolutoria zprávu o dosaženém pokroku;

28. naléhavě vyzývá agenturu, aby zajistila, že při provádění evropské integrované správy hranic bude dodržovat všechny povinnosti v oblasti základních práv zakotvené v nařízení (EU) 2019/1896, a to jak z hlediska politiky, tak z hlediska operativních činností; vyzývá agenturu, aby účinně prováděla doporučení vyplývající ze zprávy FSWG a z předchozího usnesení (EU) 2021/1615 a aby pravidelně informovala Parlament o provádění doporučení a o probíhajících operacích, včetně vážných incidentů týkajících se porušování základních práv na vnějších hranicích, a o tom, jak agentura takovouto situaci řešila;

Vnitřní řízení, včetně osob pověřených sledováním základních práv

29. se znepokojením připomíná, že pracovní skupina FSWG vyjádřila znepokojení v souvislosti s tím, že „výkonný ředitel odložil nábor tří zástupců výkonného ředitele a upustil od toho, aby na ně delegoval nezávislé pravomoci“, a že zároveň rozšířil kabinet výkonného ředitele na 63 zaměstnanců; připomíná, že pracovní skupina FSWG je hluboce znepokojena nedostatečným systém brzd a protivah rámci agentury; bere na vědomí, že požadavky na odbornou způsobilost tří zástupců výkonného ředitele byly vymezeny správní radou a příslušná oznámení o volných pracovních místech na tyto tři pozice byla zveřejněna v Úředním věstníku Evropské unie dne 24. března 2021; vyzývá agenturu, aby podala orgánu příslušnému k udělení absolutoria zprávu o pokroku dosaženém v procesu přijímání zaměstnanců;

Osoby pověřené sledováním základních práv

30. vyjadřuje politování nad dlouhodobým zpožděním při jmenování úředníka pro otázky základních práv a osob pověřených sledováním základních práv ze strany výkonného ředitele, na které poukázala pracovní skupina FSWG, zejména pak s ohledem na rozšíření kabinetu výkonného vedení agentur; konstatuje, že dne 1. června 2021 v agentuře do funkce nastoupil úředník pro otázky základních práv; zdůrazňuje, že plán pracovních míst agentury byl v roce 2020 snížen z 377 míst ve skupině AD na 275 míst ve skupině AD; uznává, že to mělo dopad na celou personální strukturu včetně náboru 40 osob pověřených sledováním základních práv; bere na vědomí prohlášení výkonného ředitele agentury, že byl dokončen nábor první skupiny 20 osob pověřených sledováním základních práv, jejichž školení bylo zahájeno dne 1. června 2021, a že probíhá jmenování druhé skupiny čítající rovněž 20 osob; vyjadřuje znepokojení nad skutečností, že z těchto přijatých 20 osob pověřených sledováním základních práv jich bylo pět jmenováno ve skupině AD 7 a patnáct ve skupině AST 4; připomíná, že Parlament ve zprávě FSWG zdůraznil, že „toto nižší pracovní zařazení může mít vliv na autoritu nezávislost osob pověřených sledováním základních práv a na jejich přístup k utajovaným a citlivým informacím, a tudíž na jejich efektivitu“; připomíná, že od agentury bylo požadováno, aby všech 40 osob pověřených sledováním základních práv přijala se zařazením ve funkční

skupině AD, aby se tak zajistily nejlepší dovednosti a řádné nasazení v rámci operací; připomíná však, že opravný koeficient pro zaměstnance v různých agenturách zůstává nízký, a uznává, že nižší platy mohou mít negativní dopad na evropské uchazeče a mohou vést k potížím s náborem některých agentur; bere na vědomí, že pracovní skupina FSWG důrazně nesouhlasí se zbytečným zpožděním při přijímání osob pověřených sledováním základních práv, které způsobil výkonný ředitel; opakuje, že podle nařízení (EU) 2019/1896 mělo být do 5. prosince 2020 přijato nejméně 40 pracovníků pověřených sledováním základních práv; je hluboce znepokojen tím, že tato povinnost zůstává nesplněna, a trvá na tom, aby agentura včas, bez dalších prodlev a v platové třídě AD jmenovala zbývajících 20 osob pověřených sledováním základních práv s cílem zajistit, aby tyto osoby měly při výkonu svých povinností potřebnou nezávislost; připomíná zejména, že pracovní skupina FSWG uvedla, že „neomezený a neohlášený přístup k příslušným místům, aktivům a informacím“ je pro osoby pověřené sledováním základních práv zásadní; zdůrazňuje rovněž, že je třeba, aby členské státy plně spolupracovaly s úředníkem pro otázky základních práv a poskytovaly důkazy o podstatě vyšetřovaných případů; zdůrazňuje, že je třeba objasnit prohlášení agentury o tom, že zbývajících 20 osob pověřených sledováním základních práv bude přijato z vytvořeného rezervního seznamu pro skupinu AD 7, jakmile budou agentuře přidělena dodatečná místa AD 7, neboť Komise uvedla, že agentuře již byl přidělen dostatek pracovních míst ve skupině AD;

31. konstatuje, že v listopadu 2019 vstoupila v platnost nová pravidla týkající se mechanismu pro podávání a vyřizování stížností a že tato pravidla svěřila úředníkovi pro otázky základních práv větší odpovědnost; vítá skutečnost, že správní rada agentury v únoru 2021 přijala aktualizovanou strategii v oblasti základních práv; naléhavě žádá správní radu agentury, aby urychleně přijala akční plán k provádění aktualizované strategie v oblasti základních práv a ke zlepšení mechanismů sledování případů porušování základních práv a informování o nich a vyřizování stížností v rámci agentury;

32. pokud jde o další připomínky, které jsou připojeny k rozhodnutí o udělení absolutoria a jsou horizontální povahy, odkazuje na své usnesení ze dne 29. dubna 2021 ([12]) o výkonnosti, finančním řízení a kontrole agentur; vyzývá agenturu, aby pravidelně předkládala orgánu příslušnému k udělení absolutoria zprávu o stavu provádění plánu pro řešení problémů uvedených v rozhodnutí (EU, Euratom) 2021/1613.

([12]) Úř. věst L 340, 24.9.2021, s. 525.